Bohoslužby v Zábřeze 31.prosince 2016

Lk 2,8-15

Milé sestry, milí bratři, noční krajina vyvolává v člověku různé pocity, přivádí na mnohé myšlenky. Pod hvězdami se například krásně sní o budoucnosti. A nebo se krásně přemýšlí o Bohu. Když se člověk dívá na nekonečnou oblohu, na to množství hvězd, říká si, že tam někde je jistě Bůh. Také si někdy říká, jak úžasné je celé to Boží dílo, které vytvořilo takovou scenérii, jakou mají nyní nad hlavou. Takové snění také může být únikem z reality. Hvězdná obloha mluví o pokoji, řádu, Bohu, který má všechno pevně v rukou. To je skutečně pokojná myšlenka. S takovou se dá krásně pod hvězdnou oblohou podřimovat s pocitem klidu a pokoje. Kdo by v takovou chvíli myslel na svět, který je zcela jiný. Svět se tomuto pokoji často příliš neblíží. Je plný bolesti, nepokoje, trápení. Skoro by si člověk řekl, že je to zcela opak toho, co vidí mezi hvězdami. Tam je vidět řád a pokoj, je vidět pevná vláda Boží ruky. Zde na zemi jakoby Bůh zkrátka chyběl. Zde nejsou jeho vláda a řád tak patrné. A tak se touha lidského srdce nese směrem vzhůru, tam do těch nesmírných dálek, kde je naděje setkat se s Bohem. Je to naděje, která se jeví jako reálnější, než setkání s Bohem v tomto světě.

Do noci se občas ozve nějaké to zabečení, je třeba přiložit na oheň, člověk je rázem zpět na zemi. Není mu přáno být myslí tam mezi hvězdami, hledat únik před neradostnou realitou světa právě tímto směrem. A tak se dá snít trochu jinak, přemýšlet a vzpomínat na slova proroků, kteří ukazovali k příchodu Božího Mesiáše, mluvili o přítomnosti někoho, kdo přenese Boží vládu a řád z těch nebeských končin sem na zemi. I takové věci se vidí krásně, když se člověk opět zasní pod jasnými hvězdami, když jeho myšlenky odplavou zpět do těch nesmírných prostor potemnělé oblohy. Boží vláda zde na zemi. To vypadá jako krásná představa. Jaká asi může být? Vždyť zde na pastvinách v horách se zdá Bůh daleko, tak daleko, jako je vzdálen chrám v Jeruzalémě se svými oběťmi a modlitbami kněží. Není i to jakýsi kontrast? Bůh vnímatelný v tom nekonečném prostoru nebes je blízko mezi kamennými zdmi chrámu. Jakoby tam byl uvězněn. Jakoby přístupný jen někomu, jen těm, kdo vymění na nádvoří své peníze za obětní zvíře či chrámovou minci. Skoro se zdá, že právě tam je ten život kolem Boha, kdežto zde jen prázdné ticho. Když přijde Mesiáš, změní na tom něco? Bude prý jako David. Ten ale vzešel z těchto pastvin, zde chválil Boha, zde mu Bůh byl blízko. To by bylo úžasné, Bůh je zde blízko, nejen v chrámě, ale i zde na pastvině.

Pozor, někdo jiný je nyní blízko. Snad je to jen zajíc a ne hladový vlk. Ale zase je po těch krásných snech. Člověku není dáno ani v klidu snít o té Boží blízkosti, natož ji zde prožívat.

Vítej světe, vítej jeho bolesti a temnoto. Ano dá se to tak také říct. Jakoby z této noci zůstala jen ta temnota. Jak vyblednou hvězdy, ztratí se s nimi i ty Boží nebesa a zůstane jen ta temnota v lidské mysli. Krutá skutečnost světa, v němž vládne všechno možné, jen ne Boží blízkost. Sobectví, nadutost, přetvářka, to všechno v hojnosti může člověk potkávat. Musí se v tom naučit žít, smířen s tím, že jen ten pohled na hvězdou oblohu mu občas bude vysvobozením.

Zdá se to být noc jako každá jiná. Chvíle zasněného pohledu do Božích výšin střídá uvědomění si toho, jaká je skutečnost zde na zemi. Do toho občas zabečí ovce, zavyje vlk, praskne větvička pod divokým králíkem, zazáří anděl. Počkat, co to je? Zazáří anděl? No jistě v tom snění by jeden přehlédl to podivné světlo, které je až děsivé. Jakoby ani v noci nemohl mít člověk klid. Snění o Božích dálkách mezi hvězdami ruší náhle veliké světlo. A v něm anděl. Skutečný anděl. Co to má znamenat? Je to dobré, nebo špatné? Bát se či radovat? To je také ten zajímavý protiklad. Na jednu stranu člověk touží po Bohu, po Bohu, který nebude někde daleko, ale bude na dosah. Na druhou stranu, když se setká jen s jedním jeho poslem, tak je vyděšen strachy. Chce s Bohem být a zároveň se děsí přítomnosti Božího majestátu. Myslí na to, že přece před ním nemůže obstát. I když se snaží, má veliký hřích, musí se stydět tak jako kdysi Adam, když v ráji pojedl zakázané ovoce. Tuší, že Anděl nemusí být jen posel dobrých zpráv. Ale tento říká, nebojte se. Jak je to krásné slyšet od Božího posla takováto slova. Zněla v dějinách Božího lidu jistě již několikrát, ale člověk měl problém jim věřit. Je těžké se nebát, když je tu tolik věcí budících strach. Avšak, když to říká sám anděl, čeho by se člověk měl ještě bát? Z čeho by měl mít větší strach než z Boha? Není tedy důvod se bát, což je dobře, protože strach často člověka otupí a není pak schopen vnímat, co se děje kolem něj. Nevidí, neslyší. A zde je důležité slyšet. Anděl mluví o dobré zprávě. Zvěstuje velikou radost. To se poslouchá vždy velice dobře. Radostné zprávy nebývají časté. A taková zpráva od anděla už tu dlouho určitě nebyla.

Zdá se to noc jako každá jiná, bečení ovcí, hvězdy, myšlenky kdesi daleko od tohoto světa. Ale anděl do této noci přinesl něco, co dává tušit, že tato noc nebude jako každá jiná. Spíše vypadá jako veliká noc, veliká jako ta, kdy Izrael v chvatu dojedl beránka s nekvašeným chlebem a vydal se na cestu ke svobodě. Ve slovech anděla zaznívá toto pozvání ke svobodě. Dnes se narodil Kristus Pán. To je ten čekaný Mesiáš. Zní to neuvěřitelně, ale je tomu tak. Anděl je přeci věrohodný svědek. Kdo jiný by to měl vědět lépe než on. Rázem se svět mění. Všechno se mění. Stalo se něco mimořádného. Naplnilo se Boží slovo. Bůh poslal svého Mesiáše, mezi nás rodí ten, který je nadějí, že Boha lze potkat nejen ve snivém bloudění nebesy, ale také zde na zemi. A další dobrá zpráva na sebe nenechá dlouho čekat. Narození Mesiáše má zvláštní znamení. Poznáte to tak, že naleznete dítě v plenkách položené do jeslí. Dítě v jeslích? Kdo by na něco takového přišel? Do jeslí se dává seno pro zvířata, nikoliv děti. Ale právě proto se to stává znamením pro pastýře. No jo. Pro pastýře. Anděl nepřišel do chrámu, nepřišel do královského paláce, ale přišel na tuto pastvinu za pastýři. Má to jistě svůj význam. Pastýři jsou obyčejní lidé, kteří tu pod hvězdnou oblohou sní o Bohu, o jeho díle, zároveň ale smutní nad tím, jak je Bůh vzdálený. Pokud již není jen na nebesích, je v Jeruzalémském chrámě. Jenže nyní je Mesiáš dítětem, které leží v prostých jeslích. A následný chvalozpěv andělů se nese

pastvinami. Nerozechvívá zdi chrámu, ale srdce pastýřů a každé stéblo prostoru pod otevřeným nebem. Jestliže tento veliký Mesiáš přichází přes prosté jesle někde v Betlémě, přichází v něm Bůh do celého světa. Nepřichází být zavřený na jednom místě, ale otevírá svou blízkost každému. Tak jako jesle jsou otevřeny i prostým pastýřům, stává se Bůh otevřen každému prostému člověku.

Chvalozpěv andělů oslavuje dílo, o kterém pastýři pod hvězdami snili. Nebesa se plní Boží slávou. Bůh sám je oslaven. Nikoliv Zákon, nikoliv Mojžíš, či dobří učitelé, ale Bůh sám. Sláva patří Bohu, to je první krok toho, aby i na zemi zavládl Boží řád, aby se věci vrátily do svých kolejí. To je přeci zřejmé. Pokud člověk chce oslavit sám sebe, vede to k rozdělení k neporozumění. Stačí si vzpomenout na bábelskou věž. Stavěla ji lidská pýcha, touha po tom, aby člověk byl oslaven. I kdykoliv jindy, kdy člověk toužil po zvýšení své slávy, přineslo to utrpení a bolest. Proto je příslibem návratu řádu, že sláva patří Bohu, který je vyvýšený, který je oslavený. Vyústěním oslavení Božího je pokoj na zemi. Člověk hledá mnoho cest, jak tohoto pokoje dosáhnout. Ale ukazuje se, že jen jedna je ta schůdná, tak správná. A to je příchod Božího Mesiáše. V něm zaplavuje zemi pokoj, protože v něm je překonáno vše, co tento pokoj narušovalo. Lidská zloba, sobeckost, pýcha, to všechno zůstává stát bokem, když přichází Kristus. Bokem zůstává i původce všech těch špatných věcí – hřích. Chvalozpěv andělů mimo slávu a pokoj vyhlašuje také zalíbení člověku. Bůh nachází v člověku zalíbení, prokazuje mu dobrou vůli. Také můžeme jednoduše mluvit o Boží milosti vyhlášené nad člověkem. Tím, že Bůh si člověka oblíbil, ztrácí svou moc hřích. Už ho nemůže oddělit od člověka, protože je poražen Boží láskou. Bůh si člověka zamiloval a tak místo trestu za hřích vyhlašuje odpuštění. To zcela mění postavení člověka před Bohem, které se již nemusí bát, ale může s důvěrou přicházet. A tak se skutečně děje, co možná pod hvězdami vždy pastýřům běželo jako sen. Bůh přichází se svojí nadějí do tohoto světa. Není potřeba ho hledat někde v dáli na nebesích, ale je mezi námi, mezi těmi, které si oblíbil.

Jedna noc tedy od základu změnila život pastýřů. A mění i náš život. Stává se novým počátkem. Smíme vidět, že všechno, čím doposud byl náš život zatížen, čím byl svázán, odchází, povoluje. Až se opět rozední, bude náš pohled jiný. Budeme vědět, že tento svět není již prázdný, není ztracený, ale vešla do něj nová naděje. A se smíme radovat z této noci. Ne kvůli tomu, že se mění letopočet, že nové datum dává možnost zapomenout na vše minulé. Přišel do našeho světa Boží syn. Jeho láska překryla naše viny a hříchy. Co bylo, pominulo, již to není. Nikoliv z našeho rozhodnutí, ale z milosti Boží. Zůstává tak jen vděčnost za vše, co nám Bůh dal, za slovo, kterým nás posiloval a kterým nás povede i dále. Když tak sami pozvedneme zrak k nebesům, jako kdysi pastýři, smíme poznávat, že Bůh není jen tam v těch nekonečných končinách, ale je i mezi námi, pokojem a nadějí plní náš svět. Nejen tam, ale i zde platí jeho slovo a vládne jeho řád.

Pane Ježíši, s tebou přišla do našeho světa naděje a pokoj. Ve své lásce jsi nám dal poznat,

že nejsme Bohu vzdáleni, ale jsme mu milí. Dej, ať nezapomínáme být vděčni za dílo, které jsi mezi námi vykonal a nezapomínáme na naději, kterou nás vedeš dál tímto světem.

@page { margin: 2cm } p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120% }

Amen.